

Danmarks Permanente Mission ved FN i New York

Den 7. februar 2005

Nyhedsbrev nr. 2 om arbejdet i FN's Sikkerhedsråd

Følg med på www.sikkerhedsraadet.um.dk

I januar 2005 har Argentina haft formandskabet i Sikkerhedsrådet. Arbejdsprogrammet for Rådet bliver fastlagt for en måned ad gangen og vedtages med konsensus på månedens første møde.

Nedenfor følger en gennemgang af sagerne på dagsordenen i de sidste to uger af januar.

Den 18. januar vedtog Rådet en resolution om Jugoslavien-tribunalet (ICTY), der forlængede embedsperioden for ni ad litem ("reserve") dommere, herunder den danske dommer, Hans Henrik Brydensholt. FN's generalsekretær havde anmodet om forlængelserne.

Herudover havde Rådet den 18. januar et åbent møde om trusler mod international fred og sikkerhed forårsaget af terror-handlinger. Formanden for komitéen for terrorbekæmpelse (CTC), den russiske ambassadør, Andrej Denisov, redegjorde for status for arbejdet i CTC samt for komitéens kommende opgaver. En af CTC's hovedopgaver er fortsat gennemgangen af rapporter fra FN's medlemsstater om deres efterlevelse af kravene til terrorbekæmpelse i resolution 1373 fra september 2001. CTC's kommende udfordring bliver at koordinere støtten til de lande, som gerne vil, men ikke kan leve op til forpligtelserne, samt at skabe yderligere momentum i det internationale samarbejde. I FN's Sekretariat vil en afdeling for terrorbekæmpelse snart være klar til at hjælpe CTC. Formanden fremhævede CTC's samarbejde med regionale organisationer. Den fjerde regionale konference blev holdt den 26.-28. januar 2005 i Kazakhstan. På linie med anbefalingerne i rapporten fra Generalsekretærens Højniveaupanel om Trusler, Udfordringer og Forandringer, understregede medlemmerne af Rådet vigtigheden af en samlet strategi for bekæmpelse af terrorisme med FN i den ledende rolle. Det var vigtigt at få etableret et nært samarbejde mellem forskellige komiteer under sikkerhedsrådet, som beskæftigede sig med aspekter af terrorbekæmpelse, samt at koordinere den internationale operative indsats, herunder FN's egen i f.eks. narkotika- og kriminalitetsprogrammet, UNODC. Det danske indlæg kan læses på sikkerhedsrådshjemmesiden.

Den 25. januar drøftede Rådet situationen i Abkhasien i den vestlige del af Georgien. Abkhasien søgte at løsrive sig fra Georgien i årene efter opløsningen af den tidligere Sovjetunion. FN har siden 1993 haft en observatørmision i Abkhasien (UNOMIG). Der har i længere tid været stilstand i den abkhasisk-georgiske fredsproces, og FN's generalsekretær gav i sin rapport af 17. januar 2005 ikke noget opmuntrende billede af udviklingen. FN's observatører har været forhindret i fuldt ud at udfylde deres opgaver, dels grundet obstruktion fra de abkhasiske myndigheder og dels grundet sikkerhedssituationen. FN har i sine mæglingsbestrebelse været bistået af den såkaldte venne-gruppe for Georgien, hvor medlemmerne er USA, Rusland, Storbritannien, Frankrig og Tyskland. Sikkerhedsrådet vedtog den 28. januar en seks måneders forlængelse af UNOMIG's mandat.

Den 25. januar drøftede Rådet også situationen i Elfenbenskysten. FN har siden starten af 2004 haft en fredsbevarende operation i landet (UNOCI). I november 2004 iværksatte Rådet sanktioner mod Elfenbenskysten som følge af den genopblussede borgerkrig og overgrebene på udenlandske statsborgere. Sydafrikas præsident mægler i konflikten, som også nyder stor bevågenhed i Den Afrikanske Union, AU. Rådet drøftede bl.a. en styrkelse af gennemførelsen af våbenembargoen og UNOCI's rolle heri. I sikkerhedsrådets sanktionskomité for Elfenbenskysten drøftes individuelle sanktioner overfor personer og grupper, som har stået bag menneskerettighedskrænkelser og

hadekampagner i medierne. Den 31. januar vedtog Sikkerhedsrådet en resolution, der gav UNOCI til opgave at bidrage til overvågning af våbenembargoen.

Den 26. januar drøftede Rådet situationen i Libanon og FN's midlertidige styrke i den sydlige del af landet (UNIFIL). Styrken har siden 1978 efter tilbagetrækningen af israelske styrker fra Libanon overvåget tilbagetrækningslinien. Efter længere tids ro kom det i januar 2005 til skyderier over linien provokeret af Hizbollah-militsens angreb på de israelske sikkerhedsstyrker. I et israelsk modangreb blev en fransk FN-soldat ved et uheld dræbt og en svensk såret. Rådet vedtog den 28. januar en seks måneders forlængelse af UNIFIL's mandat. I den forbindelse udtrykte Rådet bekymring over de seneste kampe omkring tilbagetrækningslinien og opfordrede den libanesiske regering til at udøve sin myndighed over hele landet og forhindre illegal brug af våbenmagt.

Den 27. januar gav FN's undergeneralsekretær for humanitære anliggender, Jan Egeland, Rådet en orientering om den humanitære situation i Afrika. Ud af FN's 15 humanitære appeller i 2004 angik de 13 nødsituationer i Afrika. Situationen er særligt bekymrende i Den Demokratiske Republik Congo, hvor næsten 4 mio. mennesker har mistet livet de sidste 6 år, samt i det nordlige Uganda, hvor kampe mellem regeringen og Lords Resistance Army har drevet hen ved 2 mio. mennesker på flugt. Endvidere er situationen i Sudan meget kritisk, og det er på grund af angreb fra militsgrupper vanskeligt at få bragt nødhjælpen ud til de nødlidende i Darfur provinsen. I det sydlige Afrika er seks millioner mennesker i seks lande berørt af fødevaremangel. Jan Egeland advarede om de yderligere sikkerhedsproblemer, som fødevaremangel forårsager i lande, hvor FN har fredsbevarende operationer. Det gælder bl.a. Burundi, Elfenbenskysten og Liberia. Samtidig opfordrede han til ikke at ignorere nødsituationer i lande som Chad og Guinea, hvor der ikke er konflikt. Generelt appellerede Egeland til, at FN's appeller bliver imødekommet af donorerne, da humanitær bistand er med til at mindske risikoen for nye voldelige konflikter.

Benin har formandskabet i februar. Rådet vedtog vedlagte arbejdsprogram den 2. februar. Der er programsat to møder om Sudan, men flere må påregnes i løbet af måneden om bl.a. indsættelsen af en fredsbevarende styrke til overvågning af nord-syd fredsftalen, situationen i Darfur samt om rapporten fra undersøgelseskommissionen om beskyldningerne om folkedrab. Flere åbne debatter finder sted i Rådet i den sidste del af måneden bl.a. om håndvåben, børn og væbnede konflikter, Vestafrika samt Kosovo.